

A Fővárosi Ítéltábla dr. Helmeczy László ügyvéd által képviselt felperesnek a Pozderka Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen biztosítási szolgáltatás nyújtása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. november 27. napján kelt 24.G.41.981/2009/152. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000,- (Egymillió) + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá fizesse meg az államnak, az adóhatóság külön felhívására az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperesi gazdasági társaság főtevékenységi köre intézményi takarítás, tisztítás, ügyvezetője **K. J.**

A felperes a 2008. március 10-én kelt levelében 250-300 millió forint értékű áru biztosítására vonatkozó igénye miatt kereste meg **J. K.-t**, az alperes biztosítási ügynökét. Bemutatta, hogy használt irodagépek, valamint vegyes háztartási áruk nagykereskedelmével foglalkozó társaság, tervei szerint 60 naptári naponként 250-300 millió Ft értékű árut értékesít, békési raktárából való kiszállítással. Nyilatkozott, hogy az áruk elhelyezésére szolgáló raktár bekerített területen van, ahol biztosított a kutyás biztonsági őr jelenléte, jelző- és riasztórendszer kiépíthető.

Az alperes biztosítási ügynöke a ..., ...8. hrsz.-ú ingatlanon levő raktárépület megtekintése után, a felperes ügyvezetőjének nyilatkozata alapján kitöltötte a tűz- és alapkockázatokra, járulékos kockázatra, betöréses lopás és rablás biztosítási eseményekre szóló biztosítási ajánlat nyomtatványt, amelyet a felperes ügyvezetője 2008. március 21-én cégszerűen aláírt. Az irat tartalmazta, hogy a biztosított telephelyen (5630 ..., ...8. hrsz.) a biztosított vagyontárgyak elhelyezésére szolgáló valamennyi helyiségben távfelügyeletbe bekötött riasztóberendezés üzemel, a tűzoltóság 10 percen belül a helyszínre érkezik, az épület elektronikai védelme magánfelügyelethez bekötött, a portaszolgálat állandó. A biztosított saját tulajdonú készletek értéke 285.000.000,- Ft-ban került megjelölésre.

A felek közti biztosítási szerződés módosításra került a 2008. április 15-én kelt adatközlő szerint, az 5630 ... IX., hrsz.-ú ingatlanra mint biztosított telephelyre. A tevékenység kódja és megnevezése

305 (számítástechnikai, híradástechnikai termékek tárolása) volt, a saját tulajdonú készlet értéke 300.000.000,- Ft. Változatlanul tartalmazta az adatközlő nyomtatvány a biztosítási események körét, illetve hogy a biztosított telephelyen a biztosított vagyontárgyak elhelyezésére szolgáló valamennyi helyiségben távfelügyeletbe bekötött riasztóberendezés üzemel, a telephely önálló épület, a portaszolgálat 24 órás, az elektronikai védelem magánfelügyelethez bekötött, a tűzoltóság 10 percen belül a helyszínre érkezik.

A felek közti szerződés részévé váltak az alperes biztosítási szabályzatai. Az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek IV.10., 12. pontjai a kockázatviselésből kizárt, kiemelt károkat jelölték meg (nem közvetlen károk, tervezési és kivitelezési hiányosságok miatt keletkezett károk). A 6.3. pont kimondta, hogy a készletek biztosítási összege a biztosított által forgalmazott áru, felhasznált nyersanyagok esetében a káridőponthoz szerzési érték, ami nem lehet magasabb az eladási árnak a fel nem merült költségekkel és a biztosított nyereségével csökkentett értékénél.

Az alperes mentesülése körében a 10.1., 10.2. pontok rendelkeztek, ideértve a biztosítottat terhelő kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség elmulasztását, illetve a változásbejelentési kötelezettség megszegését is. A 10.4. pont kimondta, hogy a közlésre, illetve a változásbejelentésre vonatkozó kötelezettség megsértése esetén nem áll be a biztosító kártérítési kötelezettsége, kivéve, ha bizonyítják, hogy az elhallgatott vagy be nem jelentett körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésével.

A 11.1. pont a károk megelőzésére, elhárítására és enyhítésére vonatkozóan a hatályos jogszabályok, óvó rendszabályok, hatósági határozatok, a biztosított felügyeleti szervének utasításai és a biztosító előírásai alkalmazását írta elő.

A 13.4. pont egy évben határozta meg a biztosítási szerződésből eredő igények elévülését.

A Különös Feltételek 3.10. pontja a biztosító általános forgalmi adóval kapcsolatos fizetési kötelezettségéről, a 4.1. pont pedig a biztosított kötelezettségéről szólt a mindenkor hatályos tűzvédelmi szabályok betartásával kapcsolatban.

A felperes a 2008. március 12-én kötött, majd 2008. március 27-én módosított adásvételi szerződéssel 1.100.549,- euró összértékű árut vásárolt a szlovákiai székhelyű ... Export s.r.o. társaságtól, amelynek értelmében megszerezte az áru tulajdonjogát a 100.549,- euró előleg 2008. március 27-i kifizetésével, az áru átvételének napján. A jogügylet vonatkozásában kiállításra került – az előleg bizonylatán kívül – nemzetközi fuvarlevél, továbbá 042008 sorszámon számla is, ami az áru átadásának időpontját 2008. március 27-ében, a fizetési határidőt 2008. április 27-ében, a teljes számlázott összeget 1.100.549,- euróban határozta meg, tartalmazta továbbá az egyes kozmetikai áruk megjelölését, darabszám, megnevezés és egységár szerint.

A megvásárolt árut Molnár Ferenc fuvarozó 2008. április 1-jén szállította az 5630 ... IX., 0.... hrsz.-ú raktárba, amelyet a felperes F. G. ól bérelt.

Az alperesnél biztosított 5630 ... IX., 0.... hrsz.-ú raktár 2008. május 5-én kigyulladt. Az ingatlanon portaszolgálat, biztonsági őr nem működött, az állatok őrzésével megbízott személy a tüzet nem észlelte. A tüzeset egy főúton haladó gépjármű vezetőjének az észlelése alapján került bejelentésre a tűzoltóságnak.

A tűzoltó-parancsnokság D-172/3/208.Tpk. számon tüzeseti hatósági bizonyítványt állított ki, amely azt tartalmazta, hogy a tüzeset helye: ... IX., tanya szám, keletkezésének időpontja 2008. május 5. 0130 óra, a tűzjelzés ideje 2008. május 5. 0203 perc. A tüzeset jellege: 16x6 méter alapterületű, szabadon álló melléképületet teljes terjedelmében égett, a tűz következtében az épületben tárolt nagy mennyiségű tapétatekercek, kozmetikumok és konyhai felszerelések károsodtak, kb. 300.000.000,- Ft értékben. A tüzesettel kapcsolatban bűncselekmény gyanúja miatt rendőrségi eljárás indult.

A felperes 2005. május 6-án kárbejelentést tett az alperes felé a 2008. május 5-i tűzben károsodott árukészletére, amelyben a kárértéket 300.000.000,- Ft-ban adta meg.

Az alperes 2008. május 8-án helyszíni szemlét tartott, majd 2008. május 20-án és 2008. június 9-én

pótszemléket, amelyeken a felperes ügyvezetője nyilatkozott az épületben tárolt saját tulajdonú kozmetikumokról (Szlovákiából behozott áruk, értékük a szerződés szerint 1,1 millió euró), azok raklapokon való elhelyezéséről, elosztásáról, illetve az idegen tulajdonban álló egyéb tárgyakról (tapéták, háztartási edények). A biztosítási adatlapon szereplő 24 órás portaszolgálattal, illetve a távfelügyeletre bekötött riasztóval kapcsolatos kérdésre azt válaszolta a felperes ügyvezetője a kárszemlén, hogy a biztosított telephellyel kapcsolatban a portaszolgálat értelmezhetetlen, a tanyán, annak ténye jelenti a 24 órás felügyeletet, hogy ott mindig tartózkodik valaki, távfelügyeletre bekötött riasztó nincs, az ajánlati lapot nem nézte át tüzetesebben.

A 2008. május 5-i tüzeset miatt indult büntetőeljárást a rendőrség megszüntette a 2009. július 5-i határozatával, mivel az elkövetők kiléte nem volt megállapítható.

A felperes a 2009. július 8-án kelt levélben a kárügy lezárását és kártalanítását kérte az alperestől, kártérítési igényét a 2009. augusztus 31-i, 2009. szeptember 25-i, 2009. október 20-i leveleiben megismételte.

Az alperes elutasította a felperes kárigényét, nem teljesített biztosítási szolgáltatást a 2008. május 5-i tüzeset miatt.

A felperes a 2009. november 18-án benyújtott keresetében 285.000.000,- Ft és az után 2008. május 5-től kezdődően a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésében kérte az alperes marasztalását a Ptk. 553. §-a és a felek közti vagyont biztosítási szerződés alapján, a 2008. május 5-i tüzeset mint biztosítási esemény vonatkozásában.

Előadta, hogy jelentős mennyiségű kozmetikai cikkek továbbforgalmazása, illetve Magyarországon való megfelelő elhelyezésük érdekében az 5630 ..., ...8. hrsz.-ú raktárra bérleti megállapodást, illetve 2008. március 21-én biztosítási szerződést kötött, amelyet 2008. április 15-én módosítottak az 5630 ..., 0.... hrsz.-ú raktárra.

A 2008. március 12-i – utóbb módosított – adásvételi szerződéssel a felperes tulajdonába kerültek a ... Export s.r.o. cégtől vásárolt 1.100.549,- euró értékű kozmetikai termékek, ezek károsodtak – a raktárba való 2008. április 1-jei betárolás után – a perbeli tüzesetben, amelyért az alperest szerződéses teljesítési kötelezettség terheli.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Elsődlegesen elévülési kifogást jelentett be az Általános Vagyont biztosítási Feltételek 13.4. pontja alapján.

Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a biztosított telephely – az adatközlőn megadott adatokkal szemben – nem rendelkezett állandó 24 órás portaszolgálattal, sem távfelügyelethez bekötött elektronikai védelemmel, nem volt biztosított a tűzoltóság 10 percen belüli kiérkezése a helyszínre, a bérleményt nem védte biztonsági őr, a biztosított készlet nem számítógép volt, az ingatlan nem volt jó állapotú. Állította, hogy a felperes megtévesztette a biztosítási szerződés megkötésekor, ezért érvénytelenségi kifogást jelentett be a Ptk. 210. § (4) bekezdése szerint, illetve arra hivatkozott a Ptk. 540. § (3) bekezdése alapján, hogy a felperes megsértette a közlési kötelezettségét, emiatt nem állt be az alperes helytállási kötelezettsége.

Mentesülési okként hivatkozott a felperes kármegelőzési kötelezettségének megszegésére is.

Vitatta a kereset összecszerűségét, a biztosított vagyontárgyak káridőponthi meglétét, illetve a felperes tulajdonszerzését is a megjelölt kozmetikai cikkeken. Utalt annak gyanújára is, hogy a kozmetikai cikkek spanyolországi kamionlopásból származnak. 14.888.799,- Ft-ban jelölte meg a jogalap megalapozottsága esetén alapos kárösszeget.

Az elsőfokú bíróság a 2014. november 27-én kelt 24.G.41.981/2009/152. számú ítéletében a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.084.335,- Ft perköltséget, továbbá az államnak, külön felhívásra 900.000,- Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában elsőként azt rögzítette a Ptk. 536. § (1)-(2) bekezdéseire, 548. §-ára hivatkozással, hogy a tényállást a felek nyilatkozatai, a becsatolt okiratok, a beszerzett rendőrségi iratok, a tűzoltósági iratok, a meghallgatott tanúk vallomásai, valamint a szakértői vélemény alapján állapította meg.

A törvényszék amiatt nem fogadta el az alperes elévülési kifogását a biztosítási szabályzat rendelkezése szerint, mert az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek 13.4. pontjának kikötése – az egyéves elévülési határidő tekintetében – lényegesen eltért a Ptk. 324. § (1) bekezdésében írt szabálytól, ezért külön tájékoztatás és a felperes kifejezett elfogadó nyilatkozata nélkül nem vált a felek közti szerződés részévé a Ptk. 325. § (2) bekezdése, 205/A. § (1) bekezdése, 205/B. § (2) bekezdése alapján. A felek jogviszonyában a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti ötéves elévülési idő volt irányadó (BDT 2013/2875.).

Az alperes megtámadási kifogása körében rögzítette az elsőfokú bíróság a Ptk. 210. § (1), (4) bekezdései, 236. § (1) bekezdése, (2) bekezdésének a) pontja, 236. § (3) bekezdése, 235. § (1) bekezdése alapján, hogy **J. K.-** biztosítási ügynök, az alperes üzletkötője a felperes törvényes képviselőjének előadása alapján töltötte ki a biztosítási ajánlatot, amelyet a felperes cégszerűen aláírt és az abban foglaltakat elismerte. Az okirat egyértelműen tartalmazta a felperesi törvényes képviselő arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a biztosított telephelyen állandó 24 órás portaszolgálat működik, a biztosított készlet számítástechnikai eszköz, az ingatlan jó állapotú, távfelügyelethez bekötött elektronikai védelemmel rendelkezik, a tűzoltóság 10 percen belül a helyszínre ér. Mindezekkel ellentétben megállapítható volt a bizonyítási eljárás eredményeként, hogy a biztosított telephely külterületi, nem bekerített tanyaépület, az ingatlanon nem volt sem biztonsági őr, sem állandó portaszolgálat, aminek körülkerített ingatlan bejáratánál található ellenőrzési pont felelt volna meg, ahol a szolgálatot teljesítő portás ellenőrizte volna a be- és kilépőket. Leszögezte a bíróság, hogy az ingatlanban tartózkodó személynek az állatok felügyelete volt a feladata, a biztosított telephely védelme nem, ezért sem biztonsági őrnek, sem portaszolgálatot ellátó személynek nem volt tekinthető. Hiányzott az ingatlan tekintetében a távfelügyelethez bekötött elektronikai védelem is.

Az elsőfokú bíróság szerint mindezen körülmények lényegesnek minősültek az alperes kockázatviselése elvállalásának szempontjából, nem kötött volna biztosítási szerződést az ingatlan megfelelő őrzése és védelme nélkül. Erre figyelemmel megalapozott volt az alperes hivatkozása a biztosítási szerződés érvénytelenségére, a megtámadási kifogás a tévedés, megtevésztés alapján.

Megállapította ugyanakkor azt is a törvényszék a Ptk. 540. § (1) bekezdése, 544. § (3) bekezdése alapján, hogy a megjelölt körülmények körében a felperes megsértette az adatközlési, tájékoztatási kötelezettségét is, nem a valóságnak megfelelő adatokat jelentett be az alperesnek, ezért nem állt be az alperes kötelezettsége a biztosítási szolgáltatás nyújtására. A Pp. 164. § (1) bekezdésében írt bizonyítási kötelezettsége ellenére a felperes nem igazolta az alperes tudomását a bejelenteni elmulasztott körülményekről, és azt sem, hogy azok nem hatottak közre a biztosítási esemény bekövetkezésében. A biztosítási ajánlat tartalma a felperesi ügyvezető nyilatkozatán alapult, az alperes üzletkötője az ingatlant nem látta. Amennyiben a biztosítási ajánlaton közölteknek megfelelően portaszolgálat, biztonsági őr, illetve riasztóberendezés működött volna az ingatlanon, az oda belépő személyek azonosításával megakadályozható lett volna illetéktelen személyek bejutása, észlelhető lett volna a raktárépület ablakainak a betörése, a riasztó jelzésével pedig megtehetőek lettek volna a további szükséges intézkedések is. Mindezekkel elkerülhető lett volna maga a tüzeset, a gyújtogatás.

A Ptk. 555. §-ára, valamint az Általános Vagyonbiztosítási Feltételeknek a biztosított kárenyhítési kötelezettségére vonatkozó 10.1., 10.2. és 11.1. pontjaira figyelemmel arra is rámutatott az elsőfokú bíróság dr. **G. K.** perben beszerzett szakértői véleménye alapján, hogy a biztosított raktárépület – kézi tűzoltókészülék, illetve tűzivíz biztosításának a hiányában – nem felelt meg a tűzvédelmi előírásoknak.

Megjegyezte végül a Ptk. 205. § (1) bekezdése, 200. § (1) bekezdése alapján a felperes és a ... Export s.r.o. közti 2008. március 12-i módosított adásvételi jogügylet vonatkozásában, hogy a felperes tulajdonosává vált a megvásárolt termékeknek az előleg kifizetésével, nem volt jelentősége, hogy a fennmaradó vételár kifizetésére volt-e fedezete. Megállapítható volt a csatolt számla, a fuvarlevél, a fuvarozó és a további tanúk vallomása alapján a perbeli tűzesetben károsodott kozmetikai termékek mennyisége, hogy a számlán szereplő árumennyiség a felperes raktárába betárolásra került, megtörtént a megvásárolt és kartondobozban elhelyezett termékek raklapokon való elhelyezése az épületben. Az alperest a két, esetenként három sorban felpakolt raklapokon elhelyezett, összesen tíz raklap árukészlet vonatkozásában terhelni biztosítási szolgáltatás, az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek 4.10., 6.3. pontjai és a Különös Feltételek 3.10. pontja szerint, a nettó káridőponthoz az értékben.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetnek megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára.

A 2015. február 19-én kelt beadványban úgy pontosította a jogorvoslati kérelmét, hogy – tartalma szerint – közbenső ítélet meghozatalát kérte a keresettel érvényesített jog fennállásáról, az összecszerűség tekintetében, illetve a további bizonyítás lefolytatása érdekében pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat, ezért téves jogi következtetésre jutott.

Kifejtette, hogy helyes az elsőfokú bíróság következtetése az általános elévülési idő alkalmazásával kapcsolatban, azonban téves a jogi álláspontja a felperes általi megtévesztés, az alperes tévedése, valamint az adatközlési kötelezettség megszegése körében, a 24 órás portaszolgálat és a távfelügyelethez bekötött riasztó körülményeivel kapcsolatban.

Utalt az ítéleti tényállás hiányosságára is abban körben, hogy a biztosító üzletkötője nem járt kint az 5630 ... IX., 0... hrsz.-ú ingatlanon, nem tekintette meg a biztosított telephelyet, a biztosítási ajánlatot a felperesi törvényes képviselő nyilatkozata alapján töltötte ki. Hangsúlyozta törvényes képviselőjének a nyilatkozatát, miszerint az üzletkötőnek bemutatott 5630 ..., ...8. hrsz.-ú raktáráépületnél alkalmasabb volt a biztosítási célra az új épület. A létesítményhez biztosított volt oltóvíz, az épület rendelkezett tűzoltókészülékkel, valamint földelt villámvédelemmel és kiépítésre került az elektromos rendszer is. Állította, hogy a szerződési feltételek kialakítása az alperes érdekkörében eljáró üzletkötő részéről történt, a formanyomtatványokat ő töltötte ki, a felperes nem titkolt el adatot az alperes előtt. **J. K.**- a szerződéskötés során nem tájékoztatta a felperest a biztosító helytállási kötelezettségének a feltételeiről, a raktáráépület mechanikai védelmével, illetve az őrzésével kapcsolatban, aminek azért is különös jelentősége van, mert az előző épületet megtekintette, ismerte a hiányosságait, a felperes nem akadályozta meg az új raktáráépület megtekintésében.

Álláspontja szerint az alperes a tájékoztatási kötelezettségén túl megsértette a Ptk. 205. § (4) bekezdése szerinti, a szerződés megkötésénél előírt együttműködési kötelezettségét is azzal, hogy a biztosítási ajánlat megtételekor nem adott tájékoztatást a biztosított objektum mechanikai védelmével és a portaszolgálattal kapcsolatos felperesi kötelezettségekről. A BH 2002/437., a BH 2003/411. számú eseti döntésekre hivatkozással kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az alperes kötelezettségét a tájékoztatással kapcsolatban. Megalapozatlan a kereset elutasítása a felperes bizonyítási kötelezettségének az elmulasztása miatt. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint mindkét félre hárult bizonyítási kötelezettség, az alperesnek kellett volna igazolnia, hogy eleget tett az együttműködési, tájékoztatási kötelezettségének a helytállásával kapcsolatban. Az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges, mivel ennek vizsgálata elmaradt.

Álláspontja szerint helye van közbenső ítéletnek a keresettel érvényesített jog fennállásáról, így kell

tekinteni az elsőfokú ítéletet is. Az összecszerűség tekintetében további eljárásra van szükség a nettó káridőponti érték meghatározására, amelyről az elsőfokú bíróság nem hozott döntést.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Ptk. 540. § (1) bekezdésére, 537. § (1) és (2) bekezdéseire hivatkozással elsőként azt hangsúlyozta, hogy a biztosítási ajánlat és az annak részét képező adatközlő a felperes írásbeli nyilatkozatai, és utalt az üzletkötő tanúvallomására is. Kiemelte a perbeli ajánlatból a közlési kötelezettség megsértésének jogkövetkezményére vonatkozó külön szövegrészt és figyelmeztetést. Állította, hogy erre figyelemmel az üzletkötője eleget tett a tájékoztatási, együttműködési kötelezettségének, figyelemmel a biztosítási szabályzatok, feltételek átadásának a tényére is.

Utalt arra is, hogy nem volt jogszabályi kötelezettsége az üzletkötőnek megtekinteni a perbeli ingatlant, ami egyébként a felperesi ügyvezető elfoglaltsága miatt maradt el jelen esetben. Ez a körülmény egyben alátámasztja az alperes tudomásának a hiányát is, a felperes által közölt adatok valótlanságával kapcsolatban. Megalapozatlan ezért és iratellenes a fellebbezés hivatkozása a tájékoztatási, együttműködési kötelezettség megsértésére.

Hangsúlyozta, hogy a bizonyítási eljárás eredményeként megállapítható volt a felperes részéről a közlési kötelezettség megsértése, a megjelölt körülmények – a portaszolgálat, a biztonsági őrműködése, a biztosított készlet jellege, az ingatlan állapota, a távfelügyelethez bekötött elektronikai védelem és a tűzoltóság kiérkezésének megjelölt időtartama – vonatkozásában.

Helyes az elsőfokú ítélet következtetése a be nem jelentett adatok és a biztosítási esemény bekövetkezése közti összefüggéssel kapcsolatban, továbbá a megtámadási kifogás körében is. A valóságnak megfelelő adatok ismeretében az alperes elutasította volna a felperes biztosítási ajánlatát, a lerobbant, hatósági engedéllyel nem rendelkező külterületi tanyaépületben elhelyezett 300 millió Ft értékű kozmetikai cikkekre, amelyeket nem védett biztonsági őr, sem 24 órás portaszolgálat, sem távfelügyelethez bekötött riasztó, és a tűzoltóság kiérkezése sem volt biztosított az adatlapon megjelölt 10 percen belül.

Rámutatott a biztosítási feltételek 4.12. pontjára is, ami kizárta a helytállását a tervezési, kivitelezési hiányosságok miatt keletkezett károokra. Utalt továbbá a biztosítottat terhelő kármegelőzési kötelezettségre, annak elmulasztására is.

Álláspontja szerint téves a felperes érvelése a követelés összecszerűségével, a közbenső ítélet feltételével kapcsolatban.

Fenntartotta az Általános Feltételek 6.3.b) pontjára alapított, illetve a felperes könyvelésének hiányosságaival kapcsolatos előadását. Kifejtette, hogy nem igazolt a készletbeszerzés, annak forrása és az ellenérték kiegyenlítése sem, amelyre vonatkozó iratait a felperes a bíróság felhívása ellenére sem csatolta, ezért sem a kereset jogalapja, sem az összecszerűség körében nem szükséges a bizonyítás kiegészítése.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság elsőként azt rögzíti a fellebbezéssel kapcsolatban, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely a Pp. 252. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. Nem volt ok a Pp. 252. § (3) bekezdésének alkalmazására sem, a bizonyítási eljárás a szükséges keretekben lefolytatásra került.

A Fővárosi Ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, azonban érdemben helytálló jogi következtetéssel utasította el a keresetet az alperes megtámadási kifogása alapján.

A másodfokú bíróság kiegészíti a tényállást a felek közti vagyonbiztosítási szerződés létrejöttének, az annak alapján kiállított kötvénynek az adataival, az Általános Vagyonbiztosítási Feltételeknek a 13. számú záradékra vonatkozó előírásaival, valamint a rendőrségi iratokból **B. T.** szakvéleményének lényegi megállapításaival, illetve a bérbeadó, valamint a juhász tanúvallomásának az adataival az alábbiak szerint.

A felek között – az írásbeli biztosítási ajánlat és adatközlő, illetve az alperesnek az „Egyensúly Feltételekre” vonatkozó általános és különös szerződési feltételei szerint – 2008. március 25-i hatállyal jött létre vagyonbiztosítási szerződés, az első biztosítási díjnak az alperes üzletkötője részére történt 2008. március 21-i megfizetése miatt, amelyről az alperes 2008. április 14-én 007...032 számon kiállította a biztosítási kötvényt.

A biztosítási ajánlat és a kötvény a 13. számú záradékot jelölte meg a biztosított telephelyre alkalmazott védelem tekintetében, amelynek adatát – az alkalmazott záradék számát – kötelező volt feltüntetni a telephelyi adatközlőn az alperes biztosítási szabályzata (Különös Feltételek) szerint.

A Különös Feltételek értelmében, a 13. számú záradék védelmi előírásai – a védelmi felületek jellemzőin (falak, födémek/üvegfelületek/ajtók) túl – megkövetelték a perbeli biztosítási szerződés tekintetében, hogy a biztosított vagyontárgyak elhelyezésére szolgáló helyiségben riasztás, távfelügyeletbe bekötött elektronikus behatolásjelző rendszer működjön, ami riasztás esetén kivonuló szolgáltatást nyújt.

A ... Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatósága előtt 04000-61/2008.bü. számon folyamatban volt büntetőeljárásban **B. T.** igazságügyi tűzvédelmi szakértő 2008. július 14-én szakértői véleményt készített a perbeli káreseménnyel kapcsolatban. Megállapította a szakértő többek között azt is, hogy a biztosított raktárépület padlójára a tűz keletkezése előtt kerültek a tűztől nem károsodott – fóliázott – üvegdarabok, amelyek nem a hőhatástól törtek ki és nem is volt alattuk égési törmelék. A szakértő szerint ismeretlen személyek a raktárépület ezen ablaküvegeit a tüzeset előtt betörték, az épületbe így behatolva gyújtották fel az árukészletet. A tűzkárt szenvedett raktárban nem volt természetes gyújtóforrás, a tűz keletkezéséhez szándékos, emberi közreműködésre volt szükség, a krátterszerű beégést mutató nyomok szerint.

A nyomozóhatóság tanúként hallgatta meg az ingatlan tulajdonosát, **F. G.**, aki a biztosított raktárépületet a felperesnek bérbe adta, valamint az ingatlanon tartózkodó **K. M.**-t, akik egyezően számoltak be arról, hogy a tanyán a tulajdonos állattenyésztéssel foglalkozik, az ingatlanon állandó jelleggel ott tartózkodó **K. M.**-nak a jószágok gondozása volt a feladata.

A felperes az általa bérbe vett raktárépület őrzésére, felügyeletére vagy portaszolgáltatának ellátására nem adott megbízást senkinek, erre vonatkozó kötelezettség az ingatlanon tartózkodó **K. M.**-t sem terhelte.

Az így kiegészített tényállás alapján a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásával a biztosítási szerződés érvénytelensége körében.

A Ptk. 210. § (1), (4) bekezdéseiben foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a perbeli – nagy értékű árukészletre vonatkozó – biztosítás elvállalásakor az alperes lényeges körülmények tekintetében tévedésben volt az ingatlan védelmi szintjét illetően, tévedését maga a felperes okozta, illetve mindenképpen felismerhette, a telephelyi adatközlők egyértelmű és félreérthetetlen adatai alapján, amelyek egyáltalán nem engedték meg a portaszolgálat nélküli épület biztosítását (a lehetőségek azon belül munkaidőn belül/kívül is, továbbá állandó/24 órás jellemzők voltak).

A másodfokú bíróság kiemeli az iránymutató bírósági gyakorlat alapján, hogy a biztosítási szerződés megkötésekor a közlési kötelezettség alá tartozó lényeges körülmények közléséhez – amennyiben azok bármely okból eltérnek a valóságtól – a biztosítás speciális szabályai az

általánostól eltérő jogkövetkezményeket fűznek a Ptk. 540. § (1), (3) bekezdései szerint, amelyre figyelemmel kell lenni az ugyanazon tényekkel kapcsolatos megtámadási okok elbírálásakor. A biztosítási ajánlatban szereplő kérdések a biztosítás elvállalása szempontjából általában lényeges körülményeknek tekintendők (Kúria Pfv.VIII.21.098/2010/9., BH 2004/361.).

Leszögezi az ítéletábra, hogy ingó vagyron biztosítására vonatkozó szerződés esetén a szerződéses akarat kialakítására lényeges hatással van az a körülmény, hogy a biztosított vagyontárgy milyen védelmi szint mellett kerül elhelyezésre.

Megállapítható az alperes biztosítási szabályzata (13. számú védelmi záradék előírása) alapján, hogy az alperes nem kötött volna a perbeli biztosítási összegre biztosítási szerződést, portaszolgálat, illetve távfelügyeletbe bekötött riasztóberendezés üzemelése nélkül, amellyel összhangban van a 2008. március 10-i felperesi levélre vezetett jegyzete is.

Megalapozott volt ezért az alperes hivatkozása az ellenkérelmében arra, hogy a biztosított árukészlet, illetve az elhelyezésére szolgáló épület védelmének tényleges ismeretében nem kötött volna vagyontárgybiztosítást a megjelölt 300.000.000,- Ft biztosítási összegre, nem nyújtott volna biztosítási kockázatviselést külterületen levő ingatlanon, körülkerítés nélkül álló raktárépületben elhelyezett nagy értékű készletárura, amelynek nem volt biztosított sem a személyi őrzése, sem a távfelügyeletbe bekötött elektronikai védelme, az épület védelme lényegében elhanyagolható, alacsony szintű mechanikai jellegű volt.

Rögzíti a másodfokú bíróság azt is, hogy a felek közti vagyontárgybiztosítási szerződést a Ptk. 210. §-a szerint megtámadó jognyilatkozat esetén, az érvénytelenség oka – a biztosított árukészlet elhelyezésére szolgáló épület védettségének szintjével kapcsolatos alperesi tévedés – az egész szerződésre kiterjedt, valamennyi biztosítási eseményre, mind a betöréses lopás, a rablás, mind a tűzkár elvállalásának alapvető kockázatára vonatkozott.

Megjegyzi továbbá, hogy nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy valamelyik félnek megalapozott és külön érdeke fűződött volna a biztosítási szerződés teljes érvénytelenségével szemben, a Ptk. 540. §-a szerinti rugalmasabb megoldáshoz, a perbeli esetben beálló mentesülés alkalmazásával a biztosítási jogviszony jövőbeli fenntartásához.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – kiegészített indokolással – helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes másodfokú ügyvédi munkadíjának a megfizetésére; annak mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései alapján, a kifejtett tevékenységgel arányban, mérlegeléssel állapította meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl, az Itv. 59. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2015. év június hó 4. napján

. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika s.k.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tiszttvelő